

**ZIVSAIMNIECĪBAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES
PROTOKOLS**

Rīgā

2017.gada 11.oktobrī

Nr.4.2-8e/4/2017

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes (turpmāk – ZKP) sēde notiek Zemkopības ministrijā (turpmāk – ZM), 23. stāva konferenču zālē. Sēde sākās 13.09.2017. plkst. 11.00. un beidzās plkst.12.45. ZKP sēdi vada Zemkopības ministrs Jānis Dūklavs.

Darba kārtība:

- 1. Aktuālā informācija par reņģu krājumu uzskaites rezultātiem Rīgas jūras līcī 2017.gadā (informē Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta "BIOR");**
- 2. Latvijas nostāja par Eiropas Padomes regulas priekšlikumu par zvejas iespējām Baltijas jūrā 2018.gadā (Informē Zemkopības ministrija);**
- 3. Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda atbalsts - priekšlikumi atbalsta pretendenta plānošanas periodā pieejamo attiecināmo izmaksu maksimālā apjoma palielināšanai (Informē Zemkopības ministrija, nozares nevalstiskās organizācijas – priekšlikumu iesniedzēji);**
- 4. Problēmas saistībā ar zivju produkcijas eksportam nepieciešamo veselības sertifikātu noformēšanu un zivju produkcijas eksporta procedūrām (Informē biedrība "Nacionālās zvejniecības ražotāju organizācija");**
- 5. Dažādi.**

Par piekrastes zvejnieku priekšlikumu mencu nozvejas limitu sadales kārtības izmaiņām. (Informē biedrība "Latvijas zvejnieku federācija", Zemkopības ministrija)

Sēdē piedalās šādi ZKP locekļi:

J.Dūklavs – Zemkopības ministrs, padomes priekšsēdētājs;

N.Riekstiņš – ZM Zivsaimniecības departamenta direktors, padomes priekšsēdētāja vietnieks;

A.Bērziņš - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" direktors;

D.Straubergs - biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" pārstāvis;

I.Voits – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;

J.Pētersons – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;

Ē.Urtāns – biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvis;

J.Dančauskis – biedrības „Latvijas Zvejnieku federācija” pārstāvis;

M.Stankevičs – biedrības "Kurzemes Zvejnieku asociācija" pārstāvis;

I.Cīrulis – biedrības "Rīgas šprotes" pārstāvis;

J.Apens – biedrības "Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība" pārstāvis;

A.Vaiders – Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas uzraudzības departamenta Dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanas uzraudzības daļas vecākais eksperts;
J.Baltačs – biedrības "Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija" pārstāvis;
M.Ziņģis – biedrības "Latvijas Zivju audzētāju asociācija" pārstāvis.

Sēdē nepiedalījās šādi ZKP locekļi:

Ģ.Krūmiņš – Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) direktora vietnieks;
O.Jankovskis – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
M.Veinbergs – Valsts vides dienesta Zvejas kontroles departamenta direktora vietnieks, Jūras kontroles daļas vadītājs;
G.Abaja – biedrības "Latvijas Lauku forums" pārstāve;
A.Blohins – biedrības "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija" pārstāvis;
D.Šmits – biedrības "Latvijas Zivrupnieku savienība" pārstāvis;

Pārējie ZKP sēdes dalībnieki:

I.Fikss – SIA "Lat-Salmon" direktors;
S.Raituma – biedrības "Latvijas zvejas produktu ražotāju grupa" valdes priekšsēdētāja;
D.Brimerberga – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvaldes Muitas organizēšanas daļas vecākā muitas eksperte;
A.Ušackis – Rīgas muitas kontroles punktu daļas vadītāja vietnieks, Muitas kontroles organizēšanas nodaļas vadītājs;
M.Puriņš – Rīgas muitas kontroles punktu daļas Rīgas brīvostas MKP 0210 muitas virsuzrauga vietnieks;
G.Korņilovs – Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" Zivju resursu pētniecības departamentā vadošais pētnieks;
E.Benga – Agroresursu un ekonomikas institūta Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja;
K.Gramanis – SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Zivsaimniecības sadarbības tīkla projektu vadītājs;
K.Pavlova – LAD Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktora vietniece, Zivsaimniecības daļas vadītāja;
L.Ansona – ZM Veterinārā un pārtikas departamenta Dzīvnieku tirdzniecības, labturības un barības nodaļa vadītāja;
I. Lāce – ZM Veterinārā un pārtikas departamenta Pārtikas drošuma un higiēnas nodaļas vecākā referente;
I.Krēgere – ZM Veterinārā un pārtikas departamenta Dzīvnieku tirdzniecības, labturības un barības nodaļa vecākā referente;
R.Derkačs – ZM Zivsaimniecības departamenta direktora vietnieks;
I.Bārtule – ZM Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vadītāja vietniece;
E.Kubliņa – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja;
K.Pilskalns – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vecākais referents;
J.Lagūns – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītājs;
S.Jansone – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītāja vietniece;

L.Ankviča – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākā referente.

Protokolē:

O.Adamenko – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vecākā referente.

Sēdes gaita:

J. Dūklavs atklāj ZKP sēdi, ierosina izskatīt darba kārtības 4.punktu kā pirmo un aicina apstiprināt darba kārtību.

ZKP locekļiem nav iebildumu vai priekšlikumu par ierosināto darba kārtību un piekrīt 4.punktu izskatīt kā pirmo.

4. Problēmas saistībā ar zivju produkcijas eksportam nepieciešamo veselības sertifikātu noformēšanu un zivju produkcijas eksporta procedūrām (Informē biedrība "Nacionālās zvejniecības ražotāju organizācija").

I.Voits informē par problēmām saistībā ar zivju produktu eksportam nepieciešamo veselības sertifikātu noformēšanu uz tādām valstīm, kā Ķīna, Austrālija un Dienvidāfrikas Republika. Atsevišķu veselības sertifikātu noformēšana aizņem ļoti ilgu laiku, līdz ar to nav iespējams izpildīt noslēgtos līgumus par kravu piegādēm (biedrības vēstule pievienota šī protokola 1.pielikumā). Pēc I.Voita teiktā, kad krava sagatavota eksportam un ir izsniegts Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk – PVD) veselības sertifikāts, tad krava tiek aizplombēta. Savukārt, lai Muitas kontroles punktos apstiprinātu kravas eksportu, muitas darbiniekiem ir jāredz kravas saturs. Tad veidojas absurda situācija - kad jānoņem PVD uzliktā plomba un pēc nepieciešamo muitas procedūru veikšanas, jāsauc PVD darbinieki, lai vēlreiz aizplombē kravu. I.Voits uzskata, ka šādos gadījumos, diviem dienestiem – PVD un Muitas pārvaldei būtu kopīgi jāveic nepieciešamās procedūras, lai vienkāršotu procesu un nepalielinātu administratīvo slogu gan uzņēmējiem, gan amatpersonām.

E.Zavadskis informē par vispārīgo eksporta procedūras kārtību, norādot, ka dzīvnieku izcelsmes produktus vai saldēto produkciju, kurā sastāvā ir dzīvnieku izcelsmes izejvielas (turpmāk – produkti) eksporta nosacījumiem: vispirms jāsaņem akcepts no importētājvalsts, ka konkrētas kravas tajā tiks pieņemtas. Tālāk jānodrošina sekojošo nosacījumu izpilde: 1) Latvija ir jābūt iekļautai eksportētāju valstu sarakstā; 2) uzņēmumam, kas eksportē produktus, jābūt iekļautam eksportētāju sarakstā; 3) jābūt saskaņotiem veterinārajiem pavaddokumentiem (veselības sertifikātiem). E.Zavadskis norāda, ka problēmas ar zivju produktu eksportu var rasties, ja uzņēmums nav iekļauts eksportētāju sarakstā. Tāpat problēmas ar eksportu var rasties, kad nav noslēgts starptautiskais memorands ar trešo valsti par produktu eksportu (piemēram, tā tas ir ar Austrāliju). E.Zavadskis uzsver, ka PVD, saņemot pieprasījumu kaut no viena uzņēmuma, nekavējoties uzsāk sarunu procedūru ar attiecīgo valsti. PVD no trešo valstu puses bieži vien tiek uzticēts nodrošināt uzraudzības sistēmu, lai garantētu produkcijas drošību. Visas šīs procedūras prasa laiku. PVD nav spējīga ietekmēt trešo valstu iekšējo dokumentācijas apstiprināšanas procedūru, kā arī paātrināt to.

Problēmu gadījumā ar veselības sertifikātu noformēšanu E.Zavadskis aicina turpmāk uzņēmējus komunicēt ar PVD ekspertiem, kā arī vērš uzmanību, ka esošās

likumdošanas prasības nosaka PVD pienākumu pirms veselības sertifikāta izsniegšanas pārbaudīt kravas atbilstību. Līdz ar to, ja trešā valsts pieprasa kravas plombēšanu, tad PVD pienākums ir pēc kravas pārbaudes to izdarīt.

Tāpat E.Zavadskis norāda, ka PVD izvērtēs iespēju izsniegt veselības sertifikātus un nodrošināt kravu plombēšanu tādos robežkontroles punktos, kur PVD un Muitas pārvaldes amatpersonas ir kopā.

Ē.Pauliņa atzīmē, ka atsevišķi veselības sertifikāti zivju produktu eksportam ir nepieciešami katrai zivju sugai un katram apstrādes veidam. Trešo valstu prasības arī ir atšķirīgas. Piemēram, Austrālija attiecībā par lašveidīgajām zivīm pieprasa veikt inspekciju – valsts izvērtēšanu. Pēc atbildes saņemšanas no Austrālijas atbildīgajām iestādēm var tikt uzsākts produktu eksports. Savukārt no Dienvidāfrikas Republikas tika saņemta atbilde par to, ka valstī ir uzsākta importa prasību pārskatīšana, līdz ar to, iesniegto dokumentu izskatīšana tiek atlikta uz nenoteiktu laiku.

J.Dūklavs vērš uzmanību, ka ar produktu eksportu saistītos dokumentus var kārtot tikai konkrētais uzņēmums, kurš eksportē produktus, nevis biedrība un aicina pirms produktu eksporta uzņēmējam pārliecināties PVD, ka tas ir iekļauts eksportētāju sarakstā, kā arī par citām kravas saņēmējvalsts prasībām.

A.Ušackis norāda, ka zivju produktu eksporta gadījumos, veselības sertifikāts nav Muitā iesniedzamo obligāto dokumentu sarakstā, jo šis dokuments ir nepieciešams saņēmējvalstī. Saistībā ar plombēšanas procedūru A.Ušackis informē, ka eksporta kravas muitas darbinieki neplombē. Obligāta plombēšana ir tikai tranzīta kravām. Muita eksporta kravas plombē tikai pēc uzņēmēja pieprasījuma (t.sk. ja saņēmējvalsts to prasa).

D.Brimerberga piebilst, ka Muitas pārvalde atbalsta PVD izteikto priekšlikumu par veselības sertifikātu izsniegšanu un kravu plombēšanas nodrošināšanu robežkontroles punktos - vietās, kur PVD un Muitas pārvaldes amatpersonas ir kopā.

ZKP par darba kārtības 4.jautājumu nolēma pieņemt zināšanai biedrības "Nacionālās zvejniecības ražotāju organizācija", PVD un Muitas pārvaldes sniegto informāciju par zivju produktu eksporta procedūru un aicināja eksportējošos uzņēmējus eksporta procedūras jautājumos aktīvāk sadarboties ar abām iesaistītajām valsts institūcijām.

1. Aktuālā informācija par reņģu krājumu uzskaites rezultātiem Rīgas jūras līcī 2017.gadā (informē Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta "BIOR");

G.Korņilovs informē par Rīgas jūras līča reņģes krājumu stāvokli un zvejas perspektīvam (prezentācija pievienota šī protokola 2.pielikumā). G.Korņilovs atzīmē, ka reņģes krājumi atrodas labā stāvoklī. Tomēr vērš uzmanību uz periodu no 2014.gada, kad neskatoties uz siltajām ziemām, reņģu paaudzes nav ražīgas. Tāpat informē par ICES un Eiropas Komisijas priekšlikumu attiecībā par zvejas iespējām Rīgas jūras līcī 2018.gadā, kas rekomendē nozvejas samazināt par 6.7% salīdzinājumā ar šo gadu. G.Korņilovs atzīmē, ka iepriekšējā gadā Eiropas Komisijas priekšlikums bija samazināt zvejas iespējas par 21% salīdzinot ar 2016.gadu, tomēr izmantojot

jaunākos datus par 2015.gada paaudzi, tika veikta jauna prognoze un Latvijai izdevās pierādīt, ka krājumi palielināsies un tika panākts daudz mazāks - 11% samazinājums. Savukārt 2017.gada dati neliecina ka 2016.gada paaudze ir ražīga līdz ar to nav pamata pārstrādāt prognozi.

G.Korņilovs uzskata, ka šogad, lai zvejas iespējas 2018.gadaā saglabātu šī gada līmenī, var izmantot sekojošus argumentus: 1) Līča reņģes krājumi ir labā stāvoklī. Nozveju saglabāšana šī gada līmenī, praktiski neietekmēs prognozēto krājumu attīstību 2018.-2019.gadā, atšķirība ir 2.5%; 2) Sociāli-ekonomiskais aspekts - pēdējos 2 gados pieļaujamā nozveja jau samazināta par 20%, tālākais samazinājums būs ļoti sāpīgs zvejniekiem, kuri zvejo līcī un kuriem reņģe ir vienīgais zvejas objekts. G.Korņilovs norāda, ka vēl sliktākais stāvoklis ir Botnijas līča reņģei un Baltijas jūras rietumu daļas reņģei, kur tiek rekomendēts 50 % un 54% samazinājums.

ZKP par darba kārtības 1.jautājumu nolēma pieņemt zināšanai Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūta "BIOR" sniegto informāciju par reņģu krājumu uzskaites rezultātiem Rīgas jūras līcī 2017.gadā.

2. Latvijas nostāja par Eiropas Padomes regulas priekšlikumu par zvejas iespējām Baltijas jūrā 2018.gadā (Informē Zemkopības ministrija);

N.Riekstiņš informē par Latvijas nostāju par zvejas iespējām un zvejas nosacījumiem Baltijas jūrā 2018.gadam (prezentācija pievienota šī protokola 3.pielikumā).

N.Riekstiņš norāda, ka Eiropas Komisijas priekšlikumā Austrumu mencai, kas ir Latvijai svarīgākais mencu krājums, tiek piedāvāts kopējās pieļaujamās nozvejas (turpmāk – KPN) samazinājums par 28 %. Rietumu mencas KPN tiek piedāvāts atstāt 2017.gada līmenī.

Tāpat N.Riekstiņš norāda, ka pamatojoties uz Regulas priekšlikumu, Latvijai 2018.gadam paredzēts zvejas iespēju samazinājums Rīgas jūras līča reņģei par 7 %. Nozvejas kvotas plānots palielināt reņģei Baltijas jūrā par 25% un lasim par 10,5%, kā arī brētliņām par 0,5%.

N.Riekstiņš norāda, ka par minētajām zivju sugām Latvijai svarīgākie jautājumi ir Austrumu mencas KPN, reņģes KPN Rīgas jūras līcī un regulas priekšlikumā papildus iekļautais zušu zvejas liegums Baltijas jūrā.

N.Riekstiņš norāda, ka Latvija ir pret Austrumu mencas zvejas iespēju samazinājumu. Tāpat tiek vērsta uzmanība uz to, ka nav saprotams regulas priekšlikumā ietvertā Austrumu mencas KPN apjoma pamatojums, īpaši, situācijā kad Rietumu mencas zvejas iespējas tiek piedāvāts atstāt šī gada līmenī. Ņemot vērā, ka pēc zinātnieku datiem, krājumu stāvoklis nav būtiski mainījies vai pasliktinājies, Latvija uzstāj uz vienādas pieejas piemērošanu abiem krājumiem, līdz ar to, abu krājumu KPN būtu jāatstāj 2017.gada līmenī. Tomēr vairums ES dalībvalstu ir gatavas atbalstīt piedāvāto Austrumu mencas krājumu samazinājumu. Latviju BALTFISH forumā notikušajā diskusijā atbalstīja un pret samazinājumu izteicās Lietuva. Igaunijai un Dānijai pieņemams 20% samazinājums.

Latvija nevar piekrist KPN samazinājumam reņģei Rīgas jūras līcī par 7%, jo uzskata, ka šis krājums ilgstošā periodā ir stabils un nav saprotama nepieciešamība veikt tik lielu samazinājumu.

Latvija var atbalstīt Komisijas ierosināto KPN pieaugumu reņģei Baltijas jūrā par 25%.

Attiecībā par 10,5 % pieaugumu Baltijas jūras lasim Latvija var piekrist Komisijas piedāvājumu un ir elastīga piedāvāto KPN līmeni.

Priekšlikumā Eiropas Komisijas piedāvā noteikt zušu zvejas liegumu tikai Baltijas jūrā, nediskutējot ar visām Eiropas Savienības dalībvalstīm. Latvija šādu liegumu neatbalsta, jo uzskata, ka šis jautājums jāvērtē kompleksi, ņemot vērā, ka aizliedzot zušu zveju Baltijas jūrā, to zveja netiks ierobežota citos ģeogrāfiskajos reģionos, kuri ietver zušu migrācijas ceļus. Lielākā daļa zušu agrīnās attīstības stadijās līdz Baltijas jūrai nemaz nenonāk, tādēļ nopietni jāvērtē zvejas ietekme uz visu zuša attīstības ciklu visos ūdeņos. Līdz ar to, Latvijai nav pieņemams, ka šāds ierobežojums tiks noteikts tikai Baltijas jūrā.

G.Kornilovs informē, ka saskaņā ar aprēķiniem, Regulas priekšlikumā Rietumu mencas KPN apjoms tiek noteikts pielietojot zvejas iespēju pārdali no Austrumu mencas krājuma par labu Rietumu mencas krājumam.

I.Voits un N.Riekstiņš norāda, ka tas nekādā gadījumā nav atbalstāms, jo ir pretrunā ar zvejas relatīvās stabilitātes principiem, tomēr Regulas priekšlikumā nekur netiek dota norāde vai atsauce uz šādu pārdali..

I.Voits pilnībā atbalsta Latvijas nostāju.

ZKP par darba kārtības 2.jautājumu nolēma atbalstīt prezentācijā (šī protokola 2.pielikums) norādīto Latvijas nostāju Eiropas Padomes Regulai par zvejas iespējām Baltijas jūrā 2018.gadam, papildinot pozīciju ar Latvijas nostāju par to, ka Latvijai nav pieņemama zvejas iespēju pārdale no Austrumu mencas krājuma par labu Rietumu mencas krājumam.

- 3. Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda atbalsts - priekšlikumi atbalsta pretendenta plānošanas periodā pieejamo attiecināmo izmaksu maksimālā apjoma palielināšanai (Informē Zemkopības ministrija, nozares nevalstiskās organizācijas – priekšlikumu iesniedzēji);**

N.Riekstiņš sniedz prezentāciju par nozares nevalstisko organizāciju priekšlikumiem, Zemkopības ministrijas viedokli un priekšlikumu par atbalsta pretendenta plānošanas periodā pieejamo attiecināmo izmaksu maksimālā apjoma palielināšanu (pievienota šī protokola 4.pielikumā).

I.Voitu, I.Cīrulis un M.Ziņģis atbalsta ZM izteikto viedokli un to priekšlikumu par nozares nevalstisko organizāciju sniegtajiem priekšlikumiem.

ZKP par darba kārtības 3.jautājumu nolēma atbalstīt pasākumos 1) Pievienotā vērtība, produktu kvalitāte un nevēlamu nozveju izmantošana; 2) Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā; 3) Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde atbalsta pretendenta plānošanas periodā pieejamo attiecināmo izmaksu maksimālā apjoma palielināšanu par 1 miljonu eiro.

5.Dažādi.

Par piekrastes zvejnieku priekšlikumu mencu nozvejas limitu sadales kārtības izmaiņām. (Informē biedrība "Latvijas zvejnieku federācija", Zemkopības ministrija)

N.Riekstiņš informē par biedrības "Latvijas zvejnieku federācija" iesniegto priekšlikumu (pievienots šī protokola 5.pielikumā) par mencu nozvejas limitu sadales kārtības izmaiņām ar aicinājumu rast iespēju pārdalīt mencu nozvejas limitu no tām Baltijas jūras piekrastes rajonu pašvaldībām, kur limits nav apgūts, tām pašvaldībām, kur mencu nozvejas limitu apguve notiek efektīvi. N.Riekstiņš norāda, ka ZM skatījumā šī priekšlikuma tālāka apspriešana ir atbalstāma, bet tā izlemšana nebūtu ZKP kompetencē. Jautājums būtu risināms visām iesaistītajām pašvaldībām un pašvaldību zvejniekiem savstarpēji vienojoties. Spēkā esošie noteikumi jau nosaka kārtību, kādā pašvaldības var savstarpēji pārdalīt limitus, taču problēma ir saistīta ar šīs normas praktisko īstenošanu.

J.Dūklavs aicina biedrības "Latvijas Pašvaldības savienība" pārstāvi D.Straubergu organizēt sanāksmi ar iesaistītajām pašvaldībām un pašvaldību zvejniekiem, lai vienotos par iespējamiem problēmas risinājumiem.

ZKP par darba kārtības 5.jautājumu nolēma:

- 1. pieņemt zināšanai biedrības "Latvijas zvejnieku federācija" iesniegto priekšlikumu mencu nozvejas limitu sadales kārtības izmaiņām;**
- 2. Aicināt biedrību "Latvijas Pašvaldību savienība" organizēt sanāksmi ar Baltijas jūras piekrastes rajonu pašvaldībām un to zvejniekiem, lai vienotos par iespējamiem problēmas risinājumiem, pieaicinot ZM Zivsaimniecības departamenta pārstāvjus, un pēc sanāksmes norises par rezultātiem informēt Padomi.**

Ministrs

J.Dūklavs

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU